

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NUDZ
NÁRODNÍ ÚSTAV DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

MERRPS
Metodika pro Evidenci Respektující
Rezervy Psychiatrických Služeb

Škály na měření míry zotavení Výsledky pilotního testování

Dana Chrtková

Národní ústav duševního zdraví

Projekt MERRPS

Testované škály

- **RAS-DS** – australská verze Recovery Assessment Scale, 38 položek
- **RAS-22** – krátká verze Recovery Assessment Scale – 22 položek z původních 41
- **MHRM-10** – krátká verze Mental Health Recovery Measure – 10 položek z původních 30
- **QPR-15** – krátká verze Process of Recovery Questionnaire – 15 položek z původních 22 položek
- **STORI-50** – původní verze; Stages of Recovery Instrument

Pilotní testování

- Hodnocení srozumitelnosti, délky vyplňování a celkové hodnocení škál
- Stupnice 1 až 5, od nejhorší k nejlepší
- Hodnoceno: uživateli a poskytovateli
- Pilotní testování obsahovalo – komentáře jednotlivých uživatelů a poskytovatelů ke každé škále

Výsledky podle bodového hodnocení jednotlivých škál

	čas vyplňování (min)	srozumitelnost (1-5)	hodnocení klient (1-5)	hodnocení pracovník (1-5)
RAS-DS	8,7	4,2	3,7	4,3
RAS-22	5,5	4,4	4,0	3,5
MHRM-10	4,7	4,3	4,1	3,5
QPR-15	5,4	4,4	3,9	3,8
STORI-50	14,1	3,7	3,6	3,1

Příklad analýzy jednotlivých komentářů - klienti

Celkem 19 hlavních kódů, které klienti zmínili.

- Srozumitelnost x Nesrozumitelnost
- **Přínos pro klienta v cestě zotavení – zamyšlení se nad svým životem**
- Pozitivní x negativní reakce na škálu
- Délka vyplňování – akceptovatelná
- Reflexe momentálního stavu

Tabulka pro analýzu – příklad RAS-22, klienti

Komentář	Vyplňování bez obtíží; jednoduchost	Srozumitelnost	Vágní otázky	Další práce s dotazníkem; navázání hovoru	Přínos pro klienta v cestě zotavení; zamyšlení se nad životem	Reflexe momentálního stavu
Dotazník je srozumitelný , věcný, nezatěžující . Dokáže si představit, že by jej vyplňoval pravidelněji . Viděl v něm i něco z Recovery .	1	1		1	1	
Dotazník byl srozumitelný , rychle jej vyplnil , avšak nebylo jisté, že se na něj soustředil.	1	1				
Celkem:	2	2	0	1	1	0

KÓD	RAS-DS	RAS-22	MHRM-10	QPR-15	STORI-50	CELKEM ZÁZNAMŮ V KÓDU	% Z CELKOVÉHO MNOŽSTVÍ ZÁZNAMŮ (N=376)	% KUMULATIVNÍ
Přínos pro klienta v cestě zotavení; zamyšlení se nad svým životem	7	11	11	8	15	52	13,8	13,8
Nesrozumitelnost otázek	9	4	16	9	12	50	13,3	27,1
Pozitivní reakce na škálu	6	12	12	8	7	45	12	39,1
Vyplňování bez obtíží, jednoduchý	5	11	9	10	2	37	9,8	48,9
Srozumitelnost otázek	7	11	4	8	4	34	9	57,9
Negativní reakce na škálu	4	2	12	1	9	28	7,4	65,3
Délka vyplňování akceptovatelná	2	5	9	4	0	20	5,3	70,6
Reflexe momentálního stavu	3	5	7	2	2	19	5,1	75,7

VYBRANÝ KÓD	VÝSKYT	CELKOVÝ POČET ZÁZNAMŮ	% Z CELKOVÉHO POČTU ZÁZNAMŮ	FAKTOR ČETNOSTI VÝSKYTU
Přínos pro klienta v cestě Recovery + zamyšlení se nad svým životem	11	52	21,2	18,25
Nesrozumitelnost otázek	4	50	8	17,54
Pozitivní reakce na škálu	12	45	26,7	15,79
Vyplňování bez obtíží, jednoduchý	11	37	29,7	12,98
Srozumitelnost otázek	11	34	32,4	11,93
Negativní reakce na škálu	2	28	7,1	9,82
Délka vyplňování akceptovatelná	5	20	25	7,02
Reflexe momentálního stavu	5	19	26,3	6,67
Celkem odpovědí ve vybraných kódech		285		

POŘADÍ ŠKÁL DLE KÓDŮ

Kód	ŠKÁLA	% ZASTOUPENÍ ZÁZNAMŮ V KÓDU	POŘADÍ	BODY	FAKTOR ČETNOSTI VÝSKYTU	BODY CELKEM
Přínos pro klienta v cestě zotavení; zamyšlení se nad svým životem	RAS-DS	13,5	5	1	18,25	18,25
	RAS-22	21,2	2	4	18,25	72,98
	MHRM-10	21,2	2	4	18,25	72,98
	QPR-15	15,4	4	2	18,25	36,49
	STORI-50	28,8	1	5	18,25	91,23
Nesrozumitelnost otázek	RAS-DS	18	2	4	17,54	70,18
	RAS-22	8	1	5	17,54	87,72
	MHRM-10	32	5	1	17,54	17,54
	QPR-15	18	2	4	17,54	70,18
	STORI-50	24	4	2	17,54	35,09
Atd.						

Výsledné pořadí

Klienti

Škála	Body celkem	Pořadí
RAS-22	458,2	1 (2)
QPR-15	337,2	2 (3)
MHRM-10	310,5	3 (1)
STORI-50	234,7	4 (5)
RAS-DS	229,5	5 (4)

Poskytovatelé

Škála	Body celkem	Pořadí
RAS-DS	433,1	1 (1)
QPR-15	317,4	2 (2)
RAS-22	316,5	3 (3)
MHRM-10	307,4	4 (3)
STORI-50	247,9	5 (5)

RAS-DS

- 38 položek
- 4 domény
 - Činnosti, které jsou pro mne důležité – 6 položek - „Dělám věci, které jsou pro mě smysluplné.“
 - Očekávání a vyhlídky do budoucnosti – 18 položek – „Můj život má smysl.“ „Dříve nebo později určitě přijde něco pozitivního.“
 - Zvládání mé nemoci – 7 položek – „Umím rozpoznat časné varovné příznaky, které mi dávají najevo, že se mi začíná dařit hůř.“
 - Vztahy a sounáležitost – 7 položek – „Druzí ve mně neztrácejí důvěru, i když já sám v sebe nevěřím.“
- Skórování
 - Každá položka – hodnocena 1 až 4 (není pravda, spíše není pravda, spíše je pravda, je pravda)
 - Celkové skóre (38 – 152)
 - Skóre každé domény – vypočítá se průměrná položka, vydělí se 4 (počet domén) a vynásobí 100 = porovnatelná hodnota pro každou doménu
 - Vyšší skóre – vyšší míra zotavení
- Čas 5 – 15 minut,
- 80 % respondentů schopno vyplnit samostatně, 78 % vyhodnotilo vyplňování dotazníku jako snadné nebo velmi snadné

RAS-22

- 22 položková verze (původně 41 položek)
- 5 domén
 - Osobní sebedůvěra a naděje – 7 položek – „Mám představu o tom, kým se chci stát.“
 - Ochota požádat o pomoc – 3 položky – „Jsem ochotný požádat o pomoc.“
 - Orientace na osobní cíle a úspěch – 5 položek – „Mám životní cíle, kterých chci dosáhnout.“
 - Spoléhání se na druhé – 4 položky – „I když já sám v sebe nevěřím, druzí lidé ve mně věří.“
 - Symptomy nade mnou nedominují – 3 položky – „Příznaky nemoci stále méně a méně zasahují do mého života.“
- Skórování
 - Každá položka hodnocena na škále 1 – 5 (Rozhodně nesouhlasím; Nesouhlasím; Ani nesouhlasím, ani souhlasím; Souhlasím; Rozhodně souhlasím)
 - Počítáno celkové skóre
 - Počítáno skóre dle domén – součet hodnot za položky v každé doméně
 - Vyšší skóre – vyšší míra zotavení

QPR - 15

- 15 položková kratší verze dotazníku (delší 22 položková verze)
 - Příklady položek:
 - „Dokázal jsem se vyrovnat s věcmi, které se mi staly v minulosti, a posunout se v životě dál.“
 - „Dovedu převzít zodpovědnost za svůj život.“
- Skórování
 - Každá položka hodnocena na škále 0 – 4 (Rozhodně nesouhlasím; Nesouhlasím; Ani nesouhlasím, ani souhlasím; Souhlasím; Rozhodně souhlasím)
 - Počítá se celkové skóre
 - Vyšší skóre, vyšší míra zotavení